

op die aarde, met name in het dierenrijk, actie uitoefende. Deze taak nu wordt hem niet opgelegd als een gebod, maar tegelijk is ze ook de verklaring van den zegen, dien God de mensch daadwerkelijk verleende. Hierin toch ligt geheel de ontwikkeling opgesloten, die de mensch zou te doorloopen hebben eer zijn volmaking zou treden. De zegen, hier bij den mensch bedoeld, houdt alzoo tweeërlei in, ten eerste school in dien zegen de existentie en actie van het alrijdige leven dat den mensch was toebedeeld, maar ook ten andere de voortdrijvende kracht, die hem uit den toestand waarin hij geschapen werd, zou opleiden tot den toestand van volanding.

DR. A. K.

"Ik in hen en Gij in mij"

Ik in hen, en Gij in mij; opdat zij volmaakt zijn in één, en opdat de wereld bekenne, dat Gij mij geend hebt, en hen liefgehad hebt, gelijk Gij mij liefgehad hebt.

Joh. XVII: 23.

Gelijk Rembrandt in kleurenpracht zijn eigen beeltenis op 't doek bracht, zoo geeft het soms den beeldhouwer, het beeld van zichzelf in het edelst marmer te beetsen. In den spiegel die voor hem hing, zijn gestalte beziend, deed hij dat, om de lijnen en trekken van zijn persoon in den harden steen te prenten, schijnt na schijnt van het blok afspringen, en niet lang meer, of de kneder zag het beeld reeds uit het marmer uitkomen, tot ten leste de laatste gruisels er af vloegen, en de beeldhouwer in het marmerblok, dat hij zelf uitkoopte, den dooden steen met leven beziend, als in eigen persoon was ingegaan.

Herkenk ge in dien beeldhouwer den Zoon Gods niet, zoo dat hij het marmerblok zij?

Voor al den somberen weg van de Paaschzaal naar Gethsemane sprak Jezus 't zoo zonder eenige omsluiting voor zijn discipelen uit, 't zou al één heilig één worden: "Opdat ze allen één zijn, gelijkwijls Gij, Vader, in mij en ik in U, opdat ze één zijn gelijk wij één zijn, ik in hen en Gij in mij!" Het kon niet inniger, het kon niet met meer nadruk worden uitgesproken. Deze roerende woorden waren dan ook de gebedstaal, eer Jezus sterven ging. Maar ook vóór hij de knieën boog had Jezus het evenso uitgesproken, toen hij niet tot den Vader, maar tot de jongeren sprak: "Geloof mij, dat ik in den Vader ben, en de Vader in mij is", en toen ze nog aarzelde, profeteerde Jezus, dat 't na zijn vertijding, na den Pinksterdag hun alles klaar zou worden: "In dien dag zult gij zelf bekennen, dat ik in mijn Vader ben, en Gij in mij, en ik in U." Jezus voegde de Heere, om 't hun nog beter te verduidelijken, er bij: "Zoo iemand mij lief heeft, dien zal mijn Vader liefhebben, en wij zullen tot hem komen en wonen bij hem maken."

Altoos weer dat één zelve. Het zou geen scheiding blijven. Het zou niet meer zijn, Jezus naast de jongeren en de jongeren naast Jezus, hij daarboven en zij hier beneden, alleen door geloof en gebed saam verbonden. Neen, het zou eens al één heilig één worden. Jezus zou in hen ingaan. Hij zou niet buiten hen blijven, maar in hen wonen. Gelijk in de heilige Drieëenheid de Zoon in den Vader en de Vader in den Zoon leeft, zoo ook zou het in deze heilige eenheid van Christus met zijn verlosten zijn: "Jezus in hen en zij in Jezus." De tweedheid overwonnen en in de eenheid opgegaan. En toen werd het in het alleruolmaakte gebed ook heiliger innig. Een met Jezus, maar één ook met den Vader door hem: "Opdat zij allen één zijn, Gij Vader in mij en ik in U, opdat ook zij in ons één zijn."

Alles hangt er dus aan, dat Jezus in ons inge. Het is niet zoo, dat wij Jezus roepen, lokken en naar ons toetrekken. Eer is het omgekeerd. Van nature stooten we Jezus in ons rondig bestaan van ons af. Zelfs zijn we niet zacht en soepel om indrukken van Jezus te ontvangen. Hard als marmer is ook de onbekeerde zondaar voor zijn Heiland. Neen, het komt niet van ons. Het komt alles van Jezus. Onze is de weerbarstigheid, maar hij komt ons steeds nader. Maar ook daar laat Jezus het niet bij. Heeft hij ons gegrepen, dan neemt hij voor eeuwig bezit van ons. En opdat we hem niet weer ontvuchten, blijft hij niet buiten ons staan, om ons vast te houden, maar doet zelf de deur van ons hart open, en gaat tot ons in. En dit niet maar even, om ons daarbinnen met zijn genadigheid te zaligen, en dan weer verder te trekken. Neen, eenmaal tot ons ingegaan, blijft Jezus waar hij is. Hij kwam niet om ons te bezoeken, maar trad bij ons binnen om wonen bij ons te maken. Volstaat naar Jezus eigen, zoo besliste en stellige uitspraak: "Ik in u". Niet in u en in anderen niet. Jezus woont in al Gods kinderen. Niet in wie zich zoo noemt, of in wie er voor gehouden wordt, maar in een iegelijk die 't waarlijk is. Zelfs kunt ge zeggen, dat Jezus, door 't in u te gaan, en door wonen in u te maken, u tot Gods kind gezalfd heeft. Immers hij wees er zoo telkens op: "Gij, Vader, in mij en ik in U", maar ook: "Ik in hen en Gij in mij". Jezus in ons, d. w. z. de Zoon van God in u, maakt u tot een kind van God. Engelenpoeë uit Gods zaligen hemel.

En juist zoals nu de beeldhouwer, die zijn eigen beeld boetsert, eerst bouwen 't marmerblok staat, er zich tegenover plaatst, en dan dien harden steen roolag bebeitelt tot hij zelf in 't marmer is ingegaan, en er nu één in is; en in woont, dat het marmerblok zijn beeld vertoont; zoo is 't dan ook hier. Jezus in u ingaande, u naar zich zelf boetsaende, de trekken van zijn gestalte en persoon in u intoverend, en zoolang op inwerkend, tot er gelijkenis met Jezus uit uw persoon gaat spreken, en tenslotte Gods engelen 't zien, dat Jezus in u, als zijn beeld, zichzelf verheerlijkt.

Ook onder menschen wordt hiervan soms een toenaderende gelijkenis gezien.

Een man van machtige wetenschap vormt zich wat men noemt een school; wat dan niet betekent, dat hij op een hogeschool onderwijst, maar heel anders, dat hij een kring van jeugdiger geleerden aantrekt, die zijn geest in zich opnemen, en in wien hij zich zelf verbonderdvochtig heeft. Zoo vormen zich scholen op alle manieren. Scholen van virtuozen in de muziek. Scholen van grootmeesters in de schilderkunst. Scholen van gesteren van eerste grootte in alle opbaring van menscheijke geesteskracht. Helden

op 't slagveld in de Napoleonieden eerst, en na hem in de Von Moltke's. Toongevende matadors in het sociale of politieke schaakspel. Wijsgeertige scholen van Kant en Hegel, scholen van Staatslieden als van Machiavelli of Bismarck. Machtige groepelieden als Groen van Prinsterer en Thorbecke. Doch onder wat vorm en op wat terrein nu 't leven ook, éénig hoogstaande geesten die hun geest in anderer geest als overgoten, ze aan zichzelf gelijkvormig maakten, en ook na hun dood steeds voorleefden in hen.

Onder ons menschen nu is dit nooit anders dan stukwerk. Conformatie van geest en geest op één bepaald punt, in een bepaalde richting, maar zoo dat ieder blijft in eigen persoon die hij is, en wel onder indruk van 't betoog komt, maar nooit in de kern van zijn wezen wordt ingenomen.

Doch juist dit is nu bij Jezus zoo geheel 't omgekeerde.

Al wat bij een generale inwerking van mensch op mensch stukwerk is en blijft, is hier een volkomenheid. Nooit heeft Jezus een school gevormd, want zelfs zijn eerste discipelen waren in zoo niets halve geesten om hem te vervangen. Eerst in Paulus sprak machtiger talent. Maar voor 't overige zoekt Jezus veel meer het kleine, het nederige, het geringe. Er bestond voor Jezus geen andere keur dan in des Vaders uitverkiezing. En uit wat volk en uit wat kring zulk een verkorene dan ook was, hem verloor Jezus niet uit 't oog. Zulk een noemde hij met name, zulk een riep en trok hij, en als de deur nog slechts even geopend was, dan ging Jezus tot zulk één in, om eenwig bij hem te wonen.

Doch immer om in te leven in u en zich bij u thuis te maken, maar geheel omgekeerd, om u, in geheel de woning van uw hart, naar Zich zelf en naar Zijn eigen beeld te vervormen.

Gij steeds het marmerblok, en Jezus de beeldhouwer, die zichzelf in u zoekt af te beelden. En al ging het dan zoo scherp toe, dat ook bij u de schiffers en gruisels er afvloegen, het einddoel was dan toch bereikt, en in den dag der heerlijkheid zal 't dan ook voor u de zaligste aller genietingen zijn, het beeld van Jezus te vertoonen.

DR. A. K.

Amsterdam, 7 Februari 1913.

Men beleefte in ons goede vaderland soms zanderlinge dingen.

Gelijk men weet, bestaat in Indië een Staatskerk in optima forma. De Protestantische Kerk is daar opgericht door Koning Willem I, die alle Protestanten in Indië vereenigde in dit genootschap. Het reglement, waarnaar deze Kerk geregeerd wordt, is door de Regeering vastgesteld; het kerkbestuur, dat over deze Kerk regeert, is door de Regeering ingesteld, en zijn leden werden door de Regeering benoemd. En deze Kerk kan zelfs haar eigen predikanten niet be-roepen, want de Regeering stelt de predikanten aan en bezoldigt ze; zij zijn Staatsambtenaren in letterlijken zin.

Nu laat de Regeering bij de uitzending der predikanten zich voorlichten door een door haar zelf benoemde Commissie in 's-Gravenhage, die uit predikanten van de Hervormde en de Lutherse Kerk gekozen is. Leder, die bij deze Staatskerk in Indië predikant wil worden, heeft bij deze Commissie zijn sollicitatie in te dienen, en de Commissie dient dan over den sollicitant den Minister van Koloniën van advies.

Nu zou ieder mensch met gezonde zinnen zeggen, dat wanneer deze Haagse Commissie aan de Regeering advies had uit te brengen over een sollicitant, ze niet beter kon doen dan zelf eens te gaan hooren, hoe de sollicitant preekt. Het gaat hier toch om de aanstelling van een predikant, en de eerste en voornaamste vraag is derhalve, hoe hij het Evangelie verkondigt. Het was dus volkomen in de haak, dat toen weer een predikant zich bij de Haagse Commissie aanmeldde, een lid der Commissie, Dr. H. Schokking, Hervormd predikant te 's-Gravenhage, van een vrijen Zondag gebruik maakte om naar een plaats te gaan, waar deze predikant in de Evangelisch Lutherse Kerk zou optreden, om hem te hooren, en dat hij daarbij onder de preek enkele annotaties maken om zijn geheugen te hulp te komen.

En toch is dit doodeenvoudige feit weer aanleiding voor de liberale pers, die zich in deze dagen al bijzonder met de kerkelijke zaken bemoeit, om aan de alarmklok te luiden. Het feit toch, dat Dr. Schokking onder de preek notities maakte, bewijst, volgens haar, "dat met den inhoud van de preek rekening werd gehouden bij het solliciteeren naar een staatsbetrekkende." En niet alleen, dat deze grief breed uitgesponnen wordt tegen de Haagse Commissie, maar er wordt ook een stok van gemaakt tegen de Regeering. Want uit dit voorval blijkt, dat de "Regeering in zaken den godsdienst betreffende, zich laat voorlichten in de gewenschte richting."

Nu sprekt het wel vanzelf, dat heel deze boutade in de liberale pers geen anderen achtergrond heeft, dan dat men het aan de Regeering euveld duidt, dat in den laatste tijd bij voorkeur orthodoxe predikanten naar Indië worden gezonden. Vroeger, toen de liberalen de regeering in handen hadden, werden strijk en zet moderne predikanten voor Indië benoemd. Bezwaar hiertegen werd van liberale zijde nimmer gemaakt. Maar nu een Christelijk Minister bij voorkeur predikanten uitzendt, die niet modern zijn, is Leiden in last en heet het, dat de Regeering bij staatsbetrekkingen op de religieuze kleur let.

Natuurlijk stemmen we gaarne toe, dat het een ongerijmdheid is, dat een Regeering predikanten benoemt en daarbij zich laat voorlichten door een commissie van kerkelijke heeren, die ze zelf kiest. Van Antirevolutionaire zijde is dan ook telkens op het onmogelijke van deze verhoudingen gewezen en daarom er op aangedrongen, dat de Regeering met het benoemen van predikanten zou ophouden en aan de Indische Kerk het recht zou geven, zelf haar predikanten te kiezen. Predikanten, die Staatsambtenaren zijn, behooren noch in de Kerk noch in den Staat thuis. Maar het zijn de liberale Ministers, die de oplossing van dit vraagstuk voortdurend hebben

tegengehouden of op de lange baan geschoven hebben. En eerst onze Antirevolutionaire Minister van Koloniën heeft de koe bij de horens gepakt en een Staatscommissie benoemd, die tot opdracht kreeg de Indische Kerk zelfstandig te maken, vooral opdat de Regeering niet langer met deze predikantsbenoemingen zich zou in te laten hebben.

Zoolang deze Commissie haar taak niet volendigd heeft, kan de Minister niet anders doen, dan voor de Kerk in Indië die mannen te benoemen, die, naar zijn overtuiging, die Kerk het best kunnen dienen. En indien de liberale pers haar fielen van toorn wil uitgieten over deze vermenig van politiek en religie, laat ze dit dan niet doen over het hoofd van Dr. Schokking of van den Minister van Koloniën, maar over de onmogelijke verhouding, waarin de Indische Staatskerk met haar predikanten, die Staatsambtenaren zijn, een Regeering brengt.

Ouders of getuigen?

I.

In sommige Kerken van ons vaderland, vooral in het hooze Noorden, tobt men altoos nog met de vraag, hoe men handelen moet, wanneer ouders, die nog geen belijdenis des geloofs hebben afgelegd, den doop voor hunne kinderen begeeren. Principieel staat men voor de vraag, of zulke kinderen wel gedoopt mogen worden, of ze wel recht hebben op den doop, en of de doop in zulke gevallen niet gewijerd moet worden, totdat de ouders belijdenis des geloofs hebben gedaan? En praktisch staat men voor de vraag of, wanneer men aan zulke kinderen den doop wel bedient, de ouders zelf hierbij kunnen optreden om de doopvragen te beantwoorden, dan wel of er doopgetuigen moeten worden afgelegd, die de belofte bij den doop moeten afleggen, dat zij voor een Christelijke opvoeding zullen zorgen?

Wel heeft de Generale Synode onze Kerken, in Amsterdam in 1908 gehouden, naar aanleiding van een gravamen door de Classis Kollum desaangaande ingediend, over dit moeilijke vraagstuk na ampele beraadslaging een principieele beslissing genomen en uitgesproken:

1e. dat de Kerkeraden te arbeiden hebben om volwassen leden, die nog geen toelating tot het H. Avondmaal hebben gevraagd, er toe te brengen, dat zij belijdenis des geloofs afleggen;

2e. maar dat de kinderen van zulke ouders, die nog leden der Kerk zijn, beschouwd moeten worden als te behooren tot het zaad der Kerk, en dat deze derhalve recht hebben op den Doop;

3e. dat echter de stipulatiën, welke de Kerk bij den doop verlangt en moet verlangen, als waarborg voor de Christelijke opvoeding, niet met de ouders kunnen worden aangegaan, wijl deren zelf nog verzuimden door eigen belijdenis van hun geloof te doen blijken, zoodat in zulke gevallen niet anders overblijft, dan om liefst uit den kring der familie een of meer getuigen te vorderen, die naar het oordeel der kerkeraads voldoende waarborg geven, dat de opvoeding van zulke kinderen beantwoorden zal aan de eisch des verbonds;

maar deze beslissing schijnt in het Noorden niet door allen met instemming te zijn begroet, en de toestand blijft voortduren, dat op tal van plaatsen deze kinderen ongedoopt blijven, hetzij omdat sommige Kerkeraden weigeren aan deze kinderen den doop te bedienen, zoolang de ouders geen belijdenis des geloofs hebben afgelegd, hetzij omdat de ouders bezwaar hebben om getuigen in hun plaats bij den doop te laten optreden, omdat ze daarin een krekking zien van hun ouderlijke rechten. Het laatste hangt dan weer daarmede saam, dat verschillende Kerkeraden het besluit der Amsterdamsche Synode in dien zin opvatten, dat de ouders hun kind niet zelf ten doop zouden mogen presenteren en ook bij de doopvragen niet zouden mogen antwoorden, maar dat dit alles door de doopgetuigen zou moeten gedaan worden. Tengevolge van al deze bezwaren neemt in verschillende gemeenten het aantal ongedoopte kinderen zoo sterk toe, dat het soms het getal der gedoopte kinderen overtreft en men daardoor toestanden krijgt, die zeker in een Gereformeerde Kerk niet moesten voorkomen. Het gevolg zou toch wezen, dat of het grootste deel van het opkomend geslacht, dat in de gemeente geboren is, geheel van de Kerk vervreemde of dat de volwassen-doop regel en de kinderdoop uitoondering werd.

Just omdat men dit gevaar insiet en onze Kerken niet op het pad van het Telciobaptisme drijven wil, is de vraag van meer dan een zijde opgekomen, of geen andere uitweg is te vinden, dan de Generale Synode van Amsterdam in haar derde conclusie aanvees. Indien het getuigenstelsel kwam weg te vallen en de ouders zelf bij den doop konden optreden om de doopvragen te beantwoorden, zou daarmede, naar men oordeelt, het struikelblok voor de ouders om hun kinderen te laten doopen, uit den weg zijn geruimd. Dit getuigenstelsel, zoo voert men bovendien aan, is niet in een voorschrift van Gods Woord gegrond, is door onze vaders aan de Roomsche Kerk ontleend en biedt in de praktijk al zeer weinig waarborg voor een Christelijke opvoeding. Terwijl eindelijk er nog anderen zijn, die in zulke gevallen voor de ouders een ander stel vragen bij den doop willen invoeren, omdat naar hun overtuiging de ouders, die nog niet tot belijdenis des geloofs zijn gekomen, moeilijk op de thans bestaande doopvragen in oprechtheid een bevestigend antwoord kunnen geven.

Nu we ook onzerzijds een poging willen wagen om de Kerken, die voor deze moeilijke vraagstukken staan, van voorlichting te dienen, zij ons tweeërlei opmerking vooraf vergund, voordat we op de quaestie zelve nader ingaan.

Onze eerste opmerking is, dat men o. i. de zwaarigheden noodeloos vermeerdert heeft door het besluit der Synode zoo op te vatten, alsof alleen de getuigen de doopvragen mochten beantwoorden, maar de ouders dit niet mochten doen. Juist hierin schuilt een der hoofdbezwaren bij de ouders. Ze zouden op zich zelf nog wel toelaten dat er getuigen bij den doop optreden, maar ze willen niet, dat zij, de ouders van het kind, bij den doop geheel buitengeworden worden en dat hun zelfs verboden wordt op de doopvragen te antwoorden. Naar onze overtuiging nu is dit ook niet bedoeling der Amsterdamsche Synode geweest en heeft men dit ten onrechte uit haar beslissing afgeleid. Het misverstand heeft waarschijnlijk hierin zijn oorzaak, dat men het woord stipulatiën niet goed verstaan heeft en de stipulatiën met de doopvragen vereenselvigd heeft. Het woord stipulatiën betekent niet anders dan een bepaling bij overeenkomst tusschen twee partijen vastgesteld; het is een belofte, die geelicht wordt als voorwaarde voor iets, dat men verkrijgen wil. Nu is noch de eerste noch de tweede doopvraag een stipulatiën in deze beide vragen wordt geen afspraak gemaakt, maar een verklaring gegeven. Alleen in de derde doopvraag wordt de belofte gevraagd, dat de ouders het kind een Christelijke opvoeding zullen geven, en deze derde doopvraag kan in eigenlijken zin alleen een stipulatiën worden genoemd. Dat de Synode bepaald op deze derde doopvraag het oog had, blijkt daar ook uit de motivering van haar besluit, dat de waarborg voor de Christelijke opvoeding, dien de Kerk bij den doop verlangen moet, in dit geval niet genoegzaam gegeven kan worden door de ouders, omdat deze zelf nog geen belijdenis des geloofs hebben afgelegd. Naar de volkomen juiste opmerking van onze grooten Canonici Voetius zijn zulke leden der Kerk, die nog geen belijdenis hebben afgelegd, membra incompleta, d. w. z. nog niet uitgegroeide leden der Kerk, wil men, onomdige leden der Kerk. Eerst door belijdenis des geloofs af te leggen, wordt men membra completum, wordt men kerkelijk mondig. Evenals nu op burgerlijk gebied een onmondige niet kan optreden om een rechtsgeldige handeling te verrichten, zoo kan ook de belofte van een kerkelijk onmondige niet de grond zijn, waarop de Kerk vertrouwen kan bij de toediening van den doop. Bij den doop komt het toch voor de Kerk op tweeërlei aan: voorreest moet de Kerk zekerheid hebben, dat het te doopen kind een kind des verbonds is, tot het zaad der Kerk behoort en daarom recht heeft op den doop. Dit is echter niet genoeg; wanneer een kind des verbonds geheel buiten den kring van Christus' Kerk zou worden opgevoed, zou de Doop niet mogen bedient worden, omdat de doop niet een magisch sacrament is, dat de zaligheid werkt, maar het zegel van de inlijving in de Christelijke Kerk, en dan alleen zijn werking kan doen, wanneer het kind Christelijk wordt opgevoed. Vandaar de tweede eisch, dat voor die Christelijke opvoeding waarborg moet worden gegeven, en wel waarborg door iemand, op wiens woord en belofte de Kerk vertrouwen kan. Of de Synode van Amsterdam nu recht heeft gehad, met daarom als eisch te stellen, dat deze waarborg door getuigen moet worden gegeven, die in volen zin lid der Kerk zijn, zullen we later bespreken. Thans was het ons alleen te doen om de beslissing der Synode duidelijk te maken. De Synode heeft dus niet verklaard, dat de doopvragen door de ouders in dit geval niet beantwoord mogen worden; in heel haar besluit staat daarvan niet één woord; maar ze heeft uitgesproken, dat de belofte van de ouders, die zelf geen belijdenis des geloofs hadden afgelegd, niet genoegzaam waarborg bood, en dat de eigenlijke stipulatiën over de Christelijke opvoeding dus niet met hen kon worden aangegaan. Vandaar de eisch, dat er in dit geval getuigen moesten gesteld worden; deelen gaan de stipulatiën aan, en het is hun belofte, die aan de Kerk den waarborg bieden moet. Maar daaruit volgt niet, dat de ouders, die bij den doop aanwezig zijn, niet mede zouden mogen antwoorden, wanneer zij dit zelf verlangen. Men mag op andere gronden tegen dit medantwoorden der ouders bezwaar maken, maar niet op grond van de beslissing te Amsterdam genomen. De Amsterdamsche Synode heeft wel verklaard, waarom in zulke gevallen getuigen moeten optreden, maar ze heeft niet uitgesproken, dat de ouders de doopvragen niet mogen beantwoorden.

Onze tweede opmerking is, dat het recht ons in deze zaak een beslissing te nemen, zeker wel toekomt aan de particuliere Kerk, die in elk bepaald geval heeft uit te maken, of de doop zal bedient worden, maar dat de particuliere Kerk daarbij rekening heeft te houden met en gebonden is aan de beslissingen der Generale Synode en deze niet eigenmachtig te veranderen of opzij schuiven mag. De besluiten der Generale Synode te beschouwen als een soort advies aan de Kerken, waarmede zeet doen mogen wat ze zelf willen, is niet Gereformeerd, maar Independentistisch. De Kerken, die in Generale Synode saamkomen, verbinden zich, wat de meerderheid goedvindt of eenparig wordt goedgekeurd, voor bondig en vast te zullen houden en zich daaraan te zullen reguleren. Nu willen we den band der Synodale autoriteit niet al te sterk aanhalen, en we stemmen gaarne toe, dat er tal van Synodale beslissingen zijn, zelfs artikelen in onze Kerkenorde, die

meer een adviseerend dan een imperatief karakter dragen. De Synode geeft dan wel in het algemeen aan, wat haar het beste dunkt, maar laat de uitvoering in de vrijheid der Kerken. Zoo zal niemand er aan denken, dat het een miskenen der Synodale autoriteit zou wezen, wanneer het Avondmaal vier- in plaats van zesmaal 's jaars gehouden werd, of wanneer men bij den doop drie in plaats van eenmaal besprengt. Maar geheel anders staat de zaak met principieele beslissingen, door de Synode genomen zoowel omtrent de wijze, waarop de sacramenten bedient moeten worden, als over de vraag, wie op de sacramenten recht hebben. Niet elke plaatselijke Kerk stelt zelf een formulier voor Doops- en Avondmaalsbediening vast, maar de Kerken doen dit gemeenschappelijk, omdat in deze formulieren zich uitsprekt de Doops- en Avondmaalsbeschouwing der Kerken in 't gemeen. Het gebruik dier formulieren is niet aan de vrijheid dier Kerken overgelaten, maar door de Kerkenorde verplichtend gesteld, en onze Kerken hebben er altoos voor gewaakt, dat deze formulieren onveranderd zouden worden gelezen. Geen particuliere Kerk heeft het recht de liturgische formulieren eigenmachtig te veranderen, evenmin als ze dit met de belijdenis der Kerk zou mogen doen. Belijdenis en liturgie zijn gemeengoed der Kerken, geen particulier bezit. Het zou daarom volkomen ongeoorloofd wezen, wanneer de een of andere Kerk bij de doopvragen wijziging ging, om den ouders, die nog geen belijdenis hebben afgelegd, het beantwoorden dier doopvragen gemakkelijker te maken. Toen in de 17e eeuw enkele predikanten uit de provincie Utrecht, die dogmatische bezwaren hadden tegen de eerste Doopvraag, deze wijzigden, hebben de Synodes hier zeer streng tegen gereageerd en uitdrukkelijk gelast, dat de predikanten gehouden waren de formulieren der Kerken onveranderd te gebruiken. En evenzeer als dit geldt ten opzichte van de liturgische formulieren, geldt dit ook ten opzichte van de vraag, wie door de Kerken tot het Sacrament zullen worden toegelaten, omdat ze daarop recht hebben. Onze Kerkenorde bepaalt daarom in bij den Doop en bij het Avondmaal, wie tot het sacrament gerechtigd zijn, en aan deze bepaling van wat recht is in onze Kerken, heeft elke plaatselijke Kerk zich te houden, zal er geen eindeloze verandering en anarchie ontstaan. In middelmatige zaken, in vormen en ceremoniën mag er verscheidenheid bestaan en is het zelfs zeer gewenscht, dat niet elke Kerk precies zoo handelt als de andere, om duidelijk te doen uitkomen, dat hier vrijheid heerscht. Maar geheel anders staat het met de bepaling van de rechten, die kinderen of volwassenen op de sacramenten hebben. Wat de Kerken in Generale Synode hier voor recht verklaren, behoort als recht door elke plaatselijke Kerk geëerbiedigd te worden. Het zou ondenkbaar wezen dat, waar onze Kerken gemeenschappelijk het Goddelijk recht van den kinderdoop erkennen en handhaven, een particuliere Kerk zou verklaren: ik loop geen kinderen, maar alleen volwassenen. Het zou ondenkbaar wezen, dat waar onze Kerken gemeenschappelijk verklaard hebben, dat het Avondmaal alleen mag uitgereikt aan wie belijdenis des geloofs heeft afgelegd, een particuliere Kerk die belijdenis des geloofs zou afschaffen en ieder ten Avondmaal zou toelaten. Stemt men dit toe, en we gelooven niet, dat iemand dit weerspreken zal, dan volgt hieruit, dat ook de beslissing van de Amsterdamsche Synode inzake den doop van kinderen, wier ouders nog geen belijdenis des geloofs hebben afgelegd, door elke particuliere Kerk behoort geëerbiedigd en nagekomen te worden. Die beslissing toch droeg wel degelijk een dogmatisch-juridisch karakter. Het ging hier niet om de vraag, of de zaak voor de Kerken profijteloos was of niet; niet om den een of anderen praktischen maatregel; maar om een recht. De vraag was, of deze kinderen recht hadden op den doop. En de Generale Synode heeft deze vraag beslist bevestigend beantwoord. De Synode verklaarde, dat deze kinderen als het zaad der Kerk te beschouwen waren en recht op den doop hadden. Op welke gronden dit gevoelen der Synode steunde, zullen we een volgende maal aantoonen. Thans is het ons alleen te doen om de juridische quaestie. Wanneer de Generale Synode als het dogmatisch gevoelen onze Kerken uitsprekt, dat zulke kinderen recht hebben op den doop, dan voegt het geen Kerkeraad om te zeggen: en toch doop ik deze kinderen niet. Natuurlijk blijft ieder vrij om tegen deze Synodale beslissing bezwaren te hebben, en mag hij deze bezwaren, wanneer ze aan Gods Woord ontleend zijn, ook bij de Synode indienen en op revisie van haar beslissing aandringen. Dat is de wettige en geoordelede weg. Maar wat ons ongeoorloofd en onwettig toeschijnt, is dat men bij de Synode niet protesteert, zelfs geen poging in het werk stelt om de zaak opnieuw aan het oordeel eener volgende Synode te onderwerpen, maar eenvoudig doet, alsof de Synode deze beslissing niet genomen had. Na de Synode van Amsterdam volgde die van Zwolle; daar was doot niet één Kerk een gravamen tegen de beslissing van Amsterdam ingebracht. En wanneer men dan toch ziet, dat niet alleen in particuliere gesprekken, maar zelfs openlijk in de pers de beslissing der Amsterdamsche Synode wordt afgekeurd, het recht op den doop van deze kinderen bestreden wordt en de Kerken worden opgewekt om aan zulke kinderen trots de Synodale beslissing den doop niet te bedienen, dan is hier een individuaalisme aan het woord, dat voor ons kerkelijk leven niet zonder gevaar is. Geen Synode is onfeilbaar; elke Synode kan zich vergissen; ook de beslissing der Amsterdamsche Synode kan on-

juist zijn ge-
is, dat de
gende Gene-
niet dat ell-
wat goed is

Voor I

In hartelij-
Hoekstra te
Utrecht / 25
Da. J.
W. R.
Kestwijk.

Da. J. K.
Zendingsoorjaal
gegeven door
dingen-studie-
Redacteur
gen, predikant
SILVOLDEN
De Zending
aan den heer
vierde Jaar-
gelukkige keus
komen, dat h
betreft, aan d
dik mag siel
Wat zijn al
haar voor alle
onderwerp van
gore denk ik
Theologische i
telt, aan welke
wijs de Zendi
opgegaan.

In een Woo-
dese zijn peri-
publiek reeds
niet zoo alger
zendingsvrij-
het boekje het
en bov'aal m
het of misbar
met de sendin
Met om di
genis van mo
hulpen, wil ik
schat van gage
De KALENDE
aan het MEN-
goede zorgen
dat hij een s
worden. Bij l
vermeld, die b
Zoo, om iets t
trek, in 1912,
Socuba en Da.
28 October
zette Alg. Ned
sterdam. Ook
Telgraphie
een zoo volledi
Nederlandsch
staal. Evenso
dionheden, bij
Be-Oudekings-
Indie en de o
gewichten, tel-
van het Jaarbo
HilMENGESW
Een over P.
de LA BARRON
SCHUCH, van de
BARON van B
eene derle over A
de "Société des
ook door Freul
Volgt in het
OVERZICHT 1912

'n Goed ge-
duidelijk verne-
de Zending, h
toesamen der
het meer ont-
Het stuk elin-
Wij mochten
belangstelling in
lande, en wij
Toch mag niet
dat dit nog m
geen gelijken
behoefden op h
Ea, waar h
zijden vroeger
deelingen wat I
overal dringen
zegen waar die
zijn de arbeide
en waar blijft
en de uitbreidi
Bijzonder len
OVERZICHT op
oprichting van
in Ned. Oost-Ind
Verder bevat
van de door Da
op de Conferenti
(Juli-Augustus)
Bijkens dit v
toespraak GRIN
geknoopt aan h
Bij de lesing
julist door het
aan verband, m
waarschijnlijk m
Jaarboekje, —
Da. J. van Wijk
niet alleen door
name specialist
wetenschap, m
de dingen zoo i
nieuw te seggen
Dan, hoe he
verlag ben ik e
seker niet mind
neuten der twee
BRUKELAAR'S
DR. J. P. VAN
DENS.

Bij dat 'geho-
aan den titel v
jongste Vergade
Op het MENO
onder den titel
hand van den t
het VERSLAG
OVER HET JAAR
Dit met zorg
gende rubrieken
1. SAMENSTEL
Wat het eers
meiden, dat d
DR. J. R. CALLI
GUNNING J.H.
Keizersgracht 58